

Profesionālo studiju programmas
“Sākumskolas skolotājs”
pašnovērtējums par 2002./2003. studiju gadu

- 1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir. ...3**
- 2. Studiju programmas struktūra.4**
 - 2.1. Studiju programmas kvantitatīvās izmaiņas attiecīgajās programmas sadaļās. Izmaiņu analīze un pamatojums. Studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem).4*
 - 2.2. Studiju kursu satura izmaiņas. Izmaiņu analīze, izmaiņu nepieciešamība (pielikumā - jauno studiju kursu apraksti).5*
- 3. Studiju programmas realizācija.7**
 - 3.1. Izmantotās studiju formas: lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, individuālais darbs, komandas (grupu) darbs u.c. Izmantoto formu apraksts, izvēles pamatojums un analīze.7*
 - 3.2. Attiecība starp kontaktnodarbībām un studentu patstāvīgo darbu. Ja kontaktnodarbības sastāda vairāk par 50% no KP, ir nepieciešams tā pamatojums (pielikumā fakultātes Domes vai nodaļas Padomes lēmums).8*
 - 3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem (pielikumā – studiju plāns par iepriekšējo studiju gadu). ...8*
- 4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība.8**
 - 4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs. Pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība.8*
 - 4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā. Kursa, bakalaura, maģistra darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam (pielikumā – aizstāvēto kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu saraksts).10*
- 5. Vērtēšanas sistēma.10**
 - 5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metodes, to apraksts, izvēles pamatojums un analīze.10*
 - 5.2. Novērtēšanas biežums (nepārtrauktā novērtēšana vai novērtēšana tikai semestra beigās). Izvēles pamatojums.11*
- 6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē.12**

6.1. Studējošo aptauju (par pasniedzējiem, studiju kursiem u.c.) rezultāti un analīze (pielikumā - aptauju anketu paraugi).....	12
6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas. Programmas beidzēju nodarbinātība.....	13
7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls.....	13
7.1. Akadēmiskā, vispārējā personāla skaits, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.	13
7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (pielikumā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns).....	14
7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā.....	15
7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti.	15
8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums.....	15
8.1. Studiju programmas finansēšana.....	15
8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaita, lieluma un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.	16
8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.....	16
9. Ārējie sakari.	17
9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā.	17
9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs.	17
Sadarbība 2001. gadā	17
9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm).....	18
9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm). ..	18
9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm).	18

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir.

Studiju programmas mērķi.

- Piedāvāt iespēju topošajiem skolotājiem attīstīt savas pedagoģiskās spējas divos profesionālās darbības līmeņos: mācību satura un virssatura līmenī. Balstoties uz ilgtspējīgas un holistiskas izglītības pamatiem, kas palīdz izprast mūsdienīga sākumskolas skolotāja profesionālās darbības mērķi: veicināt katra skolēna kā unikālas esamības pašattīstību, palīdzot iepazīt labo, skaisto, patieso un mācīties uzņemties atbildību par savu izvēli.
- Piedāvāt studējošajiem attīstīt pedagoģisko kompetenci ilgtspējīgas izglītības realizēšanai pamatskolā (sākumskolā). Ilgtspējīga izglītība indivīdiem piedāvā iespēju attīstīt savas spējas un iemācīties apmierināt daudzveidīgās vajadzības tā, lai dzīvojot pasaulē realizētu savu jaunrades potenciālu *atbildīgā* un *biotiskā* mijiedarbībā ar to.

Studiju programmas uzdevumi.

- Ierosināt studējošo individuālās pašizaugsmes attīstību, iegūstot pedagogam nepieciešamās kvalitātes, lai realizētu ilgtspējīgas izglītības mērķi savā profesionālajā darbībā.
- Veicināt profesionālās kompetences attīstību, kas nepieciešama ilgtspējīgas izglītības realizēšanai profesionālajā darbībā, kas atklājas kā gatavība:
 - darboties divos savstarpēji saistītos (komplementāros) profesionālās darbības līmeņos: mācību satura un virssatura līmenī,
 - realizēt ekoloģiskuma principu piedāvājot mācīšanās vidi ekoloģiska cilvēka attīstībai katrā skolēnā,
 - realizēt integrēšanas principu visā mācīšanas/ mācīšanās attiecību diapazonā: sākot no atsevišķu priekšmetu mācīšanas līdz virssatura un satura integrēšanai integrētās mācību programmās,
 - realizēt garīguma principu, veicinot tā attīstību daudzveidīgajos veidos (nereliģiskos un reliģiskos) un dažādajos līmeņos (individuālajā, etniskajā, kultūru daudzveidības mijiedarbības un globālajā).
- Attīstīt studējošo profesionālās prasmes saskatīt daudzveidīgos mācīšanās kontekstus, spēju izvēlēties savas profesionālās darbības mērķi un prasmes, izvēlēties dažādas pieejas un izstrādāt tām atbilstošus pedagoģiskās darbības modeļus.
- Pārzināt pedagoģisko pieeju īpatnības, kuras balstās uz pedagoģisko tehnoloģiju izmantošanas pamata, bet savā darbībā

tiektais uz pedagoģisko modeļu radīšanu, kas balstās uz skolotāja identitātes pamata.

2. Studiju programmas struktūra.

2.1. Studiju programmas kvantitatīvās izmaiņas attiecīgajās programmas sadaļās. Izmaiņu analīze un pamatojums. Studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem).

Kopš programmas akreditācijas 1999. gadā, balstoties uz studiju procesa īstenošanas izvērtējumu, reformām izglītības sistēmā kopumā, teorijas un prakses uzkrāšanas un aprobētās pieredzes pamata programmas akreditācijas notikušas pakāpeniskas izmaiņas studiju programmā (studiju plāns *1. pielikumā*).

Kvantitatīvās izmaiņas.

1. Samazināts studiju kursu kontaktstundu skaits, lielāku laiku veltot patstāvīgajām studijām. Samazināts kursu kredītpunktu apjoms gan pedagoģijas – psiholoģijas priekšmetu grupā, gan priekšmetu metodikās.
2. Sākta īstenot prakses pielīdzināšana atbilstoši MK noteikumiem, šobrīd vēl nav sasniegti nepieciešamie 26 KP, risinājums - palielināts apjoms 1.-2. kursam, šobrīd 2 KP (akreditācijas materiālos prakse sākās tikai 2.kursā, ilga 1 nedēļu (1KP). Programmas apjoms atļauj palielināt praksei atvēlēto laiku, bet šobrīd lielākā problēma ir nepietiekams finansējums.

Kvalitatīvās izmaiņas.

Atbilstoši programmas zinātniskā un profesionālā darba integrācijai, pamatojoties uz studiju programmu gada rezultātu analīzes, programmas izvērtēšanas, studentu aptaujas rezultātiem, mācību plānā ieviestas šādas izmaiņas.

1. Kā labs risinājums, atbilstoši programmas filozofijai, priekšmetu metodikas cikla sākumā, beigās tiek piedāvāts kurss pedagoģijā, piemēram, vides, sporta, mūzikas un mākslas pedagoģija.
2. Turpinās studiju plānā paredzēto studiju kursu mērķu, uzdevumu, kursu satura un metožu saskaņošana atbilstoši programmas koncepcijai.
3. Pēdējos gados, lai veicinātu praktisko, sociālo prasmju attīstīšanu, prasmes darbā ar dažādiem informācijas ieguves avotiem, notikusi vairāku studiju kursu tēmu padziļinātu izpratni, tiek īstenota patstāvīgā darba vai projektu nedēļa. Projektu nedēļu noslēguma studenti prezentē dažādus projektu darbus. Izvērtējot projektu pieredzi, redzam

iespēju mācību prakses kredītpunktu iegūšanai, organizējot projektu nedēļas skolās.

4. pilnveidotas darba formas, uzskates līdzekļi, studiju kursu mācību līdzekļi u.c.

Studiju programma tiek realizēta pilna un nepilna laika studijās Daugavpils universitātē Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē un paredzēta sākumskolas skolotāju izglītošanai, lai veicinātu kvalificētu speciālistu sagatavošanu Latvijas izglītības sistēmas īstenošanai, atbalstot situācijas uzlabošanu īpaši Latgales reģionā.

Ievērojot LR Ministru kabineta noteikumus Nr. 481, šobrīd profesionālās studiju programmas “Sākumskolas skolotājs” ar profesionālo bakalaura grādu izglītībā kopapjoms ir 166 KP.

No minētā apjoma 21 KP sastāda prakses (2 nedēļas 2. semestrī - ievadprakse, 2 nedēļas 4. semestrī – novērošanas prakse, 1 nedēļa 5. semestrī – mācību prakse dabas mācībā, 7 nedēļas 5. semestrī – pedagoģiskā prakse, 1 nedēļa 6. semestrī – plenērs, 8 nedēļas 8. semestrī – kvalifikācijas prakse), 12 KP nodrošina bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana 7. un 8. semestrī (4. studiju gadā), 2 KP studiju darbi, bet 131 KP veido nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi, nozares profesionālās specializācijas kursi, humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie kursi un kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas un bakalaura programmas brīvās izvēles kursi.

Apgūstot nozares teorētiskos pamatkursus un informācijas tehnoloģiju kursus, students iegūst 59 KP, kā arī izstrādājot un aizstāvot studiju un bakalaura darbus – 14 KP. Nozares profesionālās specializācijas kursi nodrošina studentiem padziļinātas studijas skolotāja profesijas apguvei. Šajā programmas blokā studentam jāiegūst 50 KP un jāiziet prakse (21 KP). Apgūstot humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskos kursus un kursus, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas students iegūst 22 KP. No piedāvātajiem bakalaura programmas brīvās izvēles kursiem studentam jāiegūst vismaz 6 KP.

2.2. Studiju kursu satura izmaiņas. Izmaiņu analīze, izmaiņu nepieciešamība (pielikumā - jauno studiju kursu apraksti).

1. Programmas saturā tā realizācijas laikā nepieciešami atsevišķi precizējumi, kas aktualizē pedagoģiskās un metodiskās novitātes, respektē individuālos mācīšanos stilus, paredz daudzveidīgu darba

formu, metožu izmantošanu. Šobrīd pateicoties sadarbības partneriem, piedaloties dažādos grantos, pieejama daudz plašāka informācija, literatūra, lai piedāvātu studentiem iespējas dažādu skatījumu attīstīšanai, vai izmantojot personīgo pieredzi, meklēt jaunas iespējas teorētiskā skatījuma paplašināšanai. Lielāka vērība pievērsta attieksmju noskaidrošanai, pieeju meklējumiem, metodiskajām iespējām.

2. Studiju kursa saturu izmaiņu nepieciešamību noteikuši arī programmā strādājošo pētnieciskās aktivitātes, galvenie zinātnisko pētījumu virzieni: Skolotāju izglītības pārorientēšana uz ilgtspējīgas attīstības stratēģiju tēmas “Holistiskā teorija pedagogijā un tās izmantošana skolotāju izglītībā” ietvaros.
3. Kursu saturu ietekmējuši arī lietišķie pētījumi:
 - “Skolotāju izglītības pārorientēšana uz ilgtspējīgas attīstības stratēģiju Latvijā”;
 - “Sākumskolas skolotāju pieredzes analīze, iesaistot skolēnus mācību sasniegumu pašizvērtēšanā (2002., E. Krastiņa, A. Pipere);
 - Bērncentrēta pedagogija skolotāju izglītībā;
 - Bilingvālās izglītības problēmu risināšana.
4. Lai veicinātu praktisko, sociālo prasmju attīstīšanu, prasmes darbā ar dažādiem informācijas ieguves avotiem, notikusi vairāku studiju kursu tēmu padziļinātu izpratni, tiek īstenota patstāvīgā darba vai projektu nedēļa, kuras laikā studenti patstāvīgi, strādājot grupās, tiekoties ar pasniedzēju – konsultantu, realizē kādu konkrētu ideju:
 - kurss – sociālā sfēra, cilvēktiesību jautājumi (studiju kursa Bērnu tiesības un to aizsardzība ietvaros);
 - kurss – studenti, vērtības, attieksmes un iespējas izglītībā.
 - kurss – ekoloģija, vides jautājumi.
 - kurss – izglītība, izglītības sistēma, mācību projekti.
5. Pamatojoties uz līdzšinējo pieredzi, kopējām tendencēm, mainīta arī prakses sistēma, kopējā tēmu izvēle. Šobrīd tiek piedāvāta:
 - 1) ievadprakse – *Mācību iestādes vides pētījums, informācija par prakses vietu, Teorijas un prakses pētījums - rotaļu un spēļu loma un nozīme* - 2 nedēļas 1. kursā.
 - 2) novērošanas prakse - *Mācību iestādes vides pētījums – skolotāja darbs, Teorijas un prakses pētījums – 1 bērna novērošana* – 2 nedēļas 2. kursā;
 - 3) pedagoģiskā prakse - *Mācīšanās stili, mācību vides pielāgošanas iespējas atšķirīgiem mācīšanās stiliem*- 7 nedēļas 3. kursā.
 - 4) kvalifikācijas prakse - *Sadarbība ar vecākiem - ģimenes līdzdalība bērna izglītošanā, integrētā pieeja un tās realizēšana*– 8 nedēļas 4. kursā.
 - 5) mācību prakse dabas mācībā – 1 nedēļa 3. kursā
 - 6) plenērs (vizuālā māksla un dabas mācība) – 1 nedēļa 3. kursā;

3. Studiju programmas realizācija.

3.1. Izmantotās studiju formas: lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, individuālais darbs, komandas (grupu) darbs u.c. Izmantoto formu apraksts, izvēles pamatojums un analīze.

Studiju programmas realizācijai tiek izmantotas lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, individuālie darbi, pētnieciskie projekti, grupu darbs, radošās darbnīcas. Lai piedāvātu daudzveidīgu skatījumu iepazīšanu, tiek izmantotas arī ekskursijas, āra nodarbības. Daudzos studijuursos tiek izmantots videomateriāls – stundu demonstrējumi, rotaļu elementu izmantošana - TV filmu, multiplikācijas filmu ieraksti utt., kas uzskatāmi papildina kursus piedāvāto tēmu apguvi. Piemēram, rokdarbos un to mācīšanas metodikā studenti veido ideju mapes, kurās tiek apkopoti un sistematizēti materiāli rokdarbu tehniku veiksmīgākai apguvei, spēļu gatavošana mācību darbnīcās konkrētu tēmu apguvei. Studiju programmas realizācijai ir ieviestas projektu nedēļas, kurās studenti iziet visus projekta sagatavošanas posmus ieskaitot arī prezentāciju.

Mācību prakses notiek Daugavpils Universitātes mācību bāzē “Ilgas”, kas atrodas Daugavpils rajona Skrudalienas pagastā. Visas praktiskās nodarbības notiek pārsvara dabā, mācību procesā iesaistot daudzus apkārtējās vides elementus. Izveidojusies laba sadarbība ar Latgales reģionālo pirmsskolas skolotāju mācību centru, kura telpās tiek veidoti semināri.

Studentiem tiek samazināts teorētisko lekciju skaits, palielinās semināru skaits, kuros notiek individuālā darba prezentācijas un analīze, sava viedokļa izteikšana par attiecīgo problēmu un tās atrisināšanas iespējām. Students studiju laikā pārliecinās par grupu darba efektivitāti. Izvēlēto studiju formu katrā priekšmetā nosaka kursa specifika, mērķi, uzdevumi. Lielāka metožu daudzveidība piedāvā iespēju piedalīties dažādu mācīšanās stilu “īpašniekiem”.

3.2. Attiecība starp kontaktnodarbībām un studentu patstāvīgo darbu. Ja kontaktnodarbības sastāda vairāk par 50% no KP, ir nepieciešams tā pamatojums (pielikumā fakultātes Domes vai nodaļas Padomes lēmums).

Saskaņojot ar MK noteikumiem Nr. 481, studiju programmā 50% no kopējā apjoma ir kontaktnodarbības, pārējais kursu satura apguves nodrošināšanai paredzētais ir patstāvīgais darbs.

3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem (pielikumā – studiju plāns par iepriekšējo studiju gadu).

Lai īstenotu programmas mērķus, uzdevumus, veiktas vairākas izmaiņas arī studiju plānā (skatīt *1. pielikumu*).

4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība.

4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs. Pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība.

Pētījumu virzieni.

1) Skolotāju izglītības pārorientēšana uz ilgtspējīgas attīstības stratēģiju tēmas “Holistiskā teorija pedagoģijā un tās izmantošana skolotāju izglītībā” ietvaros.

Kopš 2001. gada Pedagoģijas un psiholoģijas, dabaszinātņu un matemātikas, Mākslu fakultāšu mācībspēki iesaistīti UNITWIN/UNESCO un Jorkas universitātes projekts “Reorienting Teacher Education to Address Sustainability”. - Projekta vadītāja I. Salīte, Izpildītāji: PSMK, Psiholoģijas, Pedagoģijas katedru, DMF docētāji, Mākslu katedras docētāji u.c. Finansētāji - DU/ Jorkas universitāte. Projektam piešķirts arī grants Latvijas ZA pētījumu projektam Nr. 347 “Skolotāju izglītības pārorientēšana uz ilgtspējīgas attīstības stratēģiju Latvijā”. Projekta aktivitāšu ietvaros tiek skaidroti ilgtspējīgas attīstības un ilgtspējīgas izglītības jēdzieni, skolotāju attieksmes pret ilgtspējību un ilgtspējīgu izglītību, programmu satura un principu izvērtēšana šo jēdzienu kontekstā; svarīgāko pamatkritēriju un principu noteikšana skolotāju vērtīborientācijas pārorientēšanai;

2) “Sākumskolas skolotāju pieredzes analīze, iesaistot skolēnus mācību sasniegumu pašizvērtēšanā” (2002., E. Krastiņa, A. Pipere)

3) Sadarbības tīklu veidošana programmas ERASMUS ietvaros:

- starptautiskais pirmsskolas izglītības kongress “Childhood, child good!” - Beļģija, Tīlta (Tielt), KATHO universitāte - I. Belousa,;
 - “Environmental Awareness in Primary Education 21”, Nīderlande, Leidene – I. Salīte, R. Klepere.
- 4) Apmeklētas daudzas starptautiskas konferences, piedalīšanās projektos aktuālu jautājumu risināšanai:
- 2002. g. janvāris – marts ASV Montessori asociācijas finansētā starptautiskā virtuālā konference “TGW EDGES” - I. Belousa, I. Salīte, V. Kudiņš, R. Klepere, A. Pipere;
 - 2002. g. 25.-28. aprīlis Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde, DU Tālākizglītības kursi “Spēļu tehnoloģijas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu intelektuālo un radošo spēju attīstībā” (vieslektors Vjačeslavs Voskobovičs) - I. Belousa, E. Krastiņa, I. Salīte, L. Silova, A. Jurāne, R. Klepere, I. Vanaga, S. Zariņa
 - Pirmā starptautiskā JTET (Journal of Teacher Education and Training) konference “Sustainable Development. Culture. Education.”, kurā piedalījās gandrīz visi studiju programmas mācībspēki - I. Belousa, E. Krastiņa, I. Salīte, L. Silova, J. Badjanova, M. Čačka, I. Volonte, J. Savvina, A. Jurāne, R. Klepere, I. Vanaga, S. Zariņa, E. Skrupska u.c.
- 5) **Bērncentrēta pedagoģija skolotāju izglītībā:**
- Bilingvālās izglītības problēmu risināšana: bilingvālās izglītības nākotne Latvijā; skolotāju sagatavošana bilingvālās izglītības īstenošanai - darbs augstskolu projektā “Pedagoģisko augstskolu mācībspēku profesionālās kompetences pilnveide” - Bērncentrēta pedagoģija skolotāju izglītībā - 12.-14.03. 2002. Seminārs “Bilingvālo studiju programmas izveidošanas principi” (projekta “Atvērtā skola” ietvaros), Latvija, Sigulda – A. Jurāne
 - Piedalīšanās projekta “Soli pa solim” darbā un lietišķo pētījumu grupā, kas darbojas pie Izglītības Iniciatīvu centra - grupas koordinatore I. Salīte, Darba grupa: A. Jurāne, E. Krastiņa, R. Klepere, E. Skrupska. Finansētājs SFL.

Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plānu skatīt *2. pielikumā*.

4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā. Kurša, bakalaura, maģistra darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam (pielikumā – aizstāvēto kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu saraksts).

Atbilstoši izvirzītajām pētnieciskajām tēmām, studentiem tiek piedāvātas projektu, kurša, kvalifikācijas, bakalauru, maģistra darbu tēmas (skatīt 3. pielikumu). Galvenās pamattēmas, jautājumi šajā gadā:

- Soli pa solim, bērncentrēta pieeja;
- Projektu darba metode skolā. Daudzas aktuālas problēmas tiek risinātas projektu nedēļu ietvaros: piemēram, izglītības un darba pēc studijām iespējas, izglītības iestāžu datu bāzes izveide, studentu vērtības, attieksmes utt. Kurša projektu izstrāde un vadība ietvaros – 2. kursa studenti strādā tēmas “augstākā izglītība, studijas, studenti” ietvaros. Līdz ar to studentiem pašiem tiek dota iespēja izvēlēties aktuālākās tēmas, noskaidrot viedokļus, iesaistīties situācijas noskaidrošanā, risinājumu piedāvāšanā.
- Pašvērtējums, attieksme pret mācībām - studentiem studiju procesa laikā pēta dažādos viedokļus, meklē praktiskos un metodiskos risinājumus, piemēram vērtēšana – publikācija žurnālā “Sākums”.
- Mācību metodes un mācīšanās stili.

Viena no iespējamā sadarbības attīstīšanai, situācijas noskaidrošanai, kas tiek piedāvāta studentiem, ir iesaistīšanās dažādos starptautiskajos projektos, piemēram:

- ERASMUS projekts “Environmental Awareness in Primary Education 21” – “Water”, Nīderlande, Leidene – sākts veidot sadarbību ar Čehijas, Nīderlandes un Vācijas augstskolām – piedalījās 3 PPF studentes;
- V LISTEN konference “Cultures at School” - Skolotāju un izglītības loma multinacionālā sabiedrībā - Somija, Helsinki, 7. – 11.08.2002 – 2 studentes

5. Vērtēšanas sistēma.

5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metodes, to apraksts, izvēles pamatojums un analīze.

Vērtējot programmas apguvi, saskaņā ar MK., Nr 481., tiek ievēroti zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātības, vērtējuma obligātuma pamatprincipi. Izmantoto studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metožu izvēli nosaka izvirzītie programmas un studiju kursu mērķi un uzdevumi, kas atspoguļo noteiktus kritērijus izglītības sasniegumu vērtēšanai. Izstrādāti kritēriji:

- skolotājiem – prakses vērtēšanai, metodiķiem- prakses darbu vērtēšanai;
- noslēguma pārbaudījumu vērtēšanai;
- anketas, testi, pašvērtējums – studiju kursu, savas aktivitātes vērtēšanai;

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir ieskaite un eksāmens. Minimālais studiju kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 kredītpunkti. Eksāmenā un valsts pārbaudījumā programmas apguve tiek vērtēta 10 ballu skalā. Studiju kursa apguves līmeņa ieskaitēs, prakses vērtējumam, studiju darba vērtēšanai izmanto gan “ieskaitīts” / “neieskaitīts” sistēmu, vai vērtējumu 10 ballu skalā. (pozitīvs rezultāts sākot ar 4 ballēm). Zināšanu pārbaudes formas ir kontroldarbi, testi, kolokviji, diskusijas, ieskaites, eksāmeni, noslēguma pārbaudījumi.

Pašizvērtējums tiek izmantots pārbaudes darbos, studiju kursu izvērtēšanā, tādējādi sekmējot apzinātu studiju kursa satura apguvi. Studenti kļūst līdzatbildīgi par saviem mācību rezultātiem, apzinās savas stiprās un vājās puses. Savukārt studentu pašizvērtējumu analīze palīdz izvirzīt pētniecības problēmas, aktualizē nepieciešamās izmaiņas studiju kursu satura un metodiku pilnveidē. Plaši pašvērtējuma formas tiek izmantotas pedagoģiskās prakses vērtēšanā (skatīt iepriekš).

5.2. Novērtēšanas biežums (nepārtrauktā novērtēšana vai novērtēšana tikai semestra beigās). Izvēles pamatojums.

Katrā studiju kursā novērtēšanas sistēmu nosaka priekšmeta specifika, pats pasniedzējs:

- ir studiju kursi, kuros notiek regulāras atskaites sistēmas – studentu patstāvīgie darbi, studenti veido dažādus metodiskos līdzekļus – didaktiskās spēles, pārbaudes darbu sastādīšanu, strādā pie skolēnu pašvērtējumu materiālu sagatavošanas;
- studiju kursi, kuros vērtēšana notiek kursa noslēgumā semestra beigās.

Iesaistot studentus vērtēšanas darbu veidošanā, tiek aprobētas un pārbaudītas dažādas metodiskās idejas. Studentu patstāvīgie darbi semestra laikā nodrošina praktisko prasmju apguvi, sekmē teorētisko zināšanu izpratni, sagatavo noslēguma pārbaudei. Veicot nepārtraukto novērtēšanu, pārbaudes darbos tiek iekļauti jautājumi, izmantotas darba lapas, kurās studenti kritiski izvērtē savus ieguvumus, informācijas kvalitāti, grūtības / ieguvumus tēmu apgūvē. Piemēram, matemātikā, tieši veicot pašvērtējumu, tika izvirzītas pētnieciskās problēmas, uzdevumi kvalifikācijas praksei. Joprojām lielāko problēmu gan studentiem, gan pasniedzējiem sagādā pašvērtējums.

6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē.

6.1. Studējošo aptauju (par pasniedzējiem, studiju kursiem u.c.) rezultāti un analīze (pielikumā - aptauju anketu paraugi).

- Lai noskaidrotu studentu uzskatus par studiju programmas darbību, tika veikta aptauja (anketu paraugus skatīt 4. pielikumā). Aptaujāti pilna un nepilna laika studijās studējošie. Tiek veikta datu apstrāde un analīze. Lai noskaidrotu studentu uzskatus par studiju programmas darbību, tika veikta aptauja. Aptaujāti pilna un nepilna laika studijās studējošie. Tika veikta datu apstrāde un analīze.
- Runājot par vispārīgajām tendencēm:
 - Atbildot uz jautājumu, vai Jūs apmierina izvēlētā studiju programma kopumā, lielākā daļa no aptaujātajiem studentiem atzina, ka ir pilnībā apmierināti vai pamatā apmierināti ar studiju programmas izvēli. (Izvēlētā studiju programma pilnīgi apmierina 11,5% studentu, pamatā apmierina 59,0%), 29,5% respondentu ir daļēji apmierināti ar studiju izvēli, tomēr nevarot paskaidrot kāpēc. Nevieni no aptaujātajiem savās anketās nenorādīja, ka pilnībā neapmierina un vēlas aiziet no universitātes, kā arī netika konstatētas atbildes, ka neapmierina.
 - 20,08% aptaujāto studentu atzīmēja, ka studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem ir pietiekams, 79,2% – nepietiekams. To varētu skaidrot arī ar nevēlēšanos patstāvīgi izmantot bibliotēkas un lasītavas pakalpojumus, jo tiek abonēti daudzi specializēto žurnāli un metodiskie līdzekļi.
 - 37,7% no aptaujātajiem studentiem (pārsvarā pilna laika studiju vecāko kursu studenti) studiju procesā bieži izmanto dator tehniku. No tiem tikai 22,8% bieži studiju procesā izmanto arī INTERNET. 10,4% respondentu datoru un INTERNETu neizmanto, nav nepieciešamības, nav iespēju, daudzi savu izvēli nav pamatojuši. Lielākā daļa 51,9% pilna laika studējošo datorus izmanto, bet reti. Savu izvēli studenti nav skaidrojuši.
 - Puse (50,6% respondentu), īpaši 1.-2. kursu studenti uzskata, ka izvēles kursu piedāvājums ir pietiekams, 49,4% uzskata, ka nē. Uz jautājumu, kā tiek vērtēta sadarbība ar mācībspēkiem, 89,7% aptaujāto atbild, ka sadarbība ir apmierinoša, bet 10,3% respondentu domā, ka neapmierinoša.

- Kā Jūs vērtējat studiju programmas realizēšanu kopumā? – 78,7% respondentu ir apmierināti, 14,7% nav apmierināti, bet 6,7% respondentu atzīmē cita atbilde, kuras nepaskaidro.
- Ieteikumi studiju programmas kvalitātes uzlabošanai - vairāk svešvalodu.
- Respondenti, atzīmējot atbildes, vai ir pietiekami daudz respondentu, tikai 22,8% uzskata, ka vieslektoru skaits ir pietiekams, bet, ka nepietiekams, uzskata 77,2%.

6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas. Programmas beidzēju nodarbinātība.

Pēc prakses ir atsauksmes no bāzes skolām, prakses vadītājs skolā raksta praktikantu vērtējumu – līdz šim pārsvarā tikai 7-10 balles, zemāks vērtējums ir ļoti reti. Pastāv liels pieprasījums pēc studiju programmas tālākizglītības kursiem.

Nepilna laika studējošie – vismaz 80-90 % ir specialitātē strādājošie. Pilna laika studējošie savā specialitātē strādā ~ 50% absolventu, tomēr liela daļa izvēlas ar izglītības sfēru saistītas profesijas vai darbu ar cilvēkiem.

Šobrīd programmas beidzēju nodarbinātība ir aktuāls jautājums, viens no pētnieciskajiem jautājumiem, kurā esošās situācijas noskaidrošanai, tiek iesaistīta studentu darba grupa, kuri veiks aptauju, vāks statistikas datus par šo problēmu.

7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls.

7.1. Akadēmiskā, vispārējā personāla skaits, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Studiju programmas izpildi nodrošina 55 mācībspēki no Daugavpils universitātes katedrām un vismaz 12 vieslektori no citām Latvijas un ārzemju universitātēm un augstskolām. No tiem 3 profesori, 3 asociētie profesori (visiem iesniegti pieteikumi uz profesora amatu), 12 docenti (1 no tiem iesniegti dokumenti apstiprināšanai uz asociētā profesora amatu), 24 lektori un 14 asistenti, no kuriem 2 studē doktorantūrā, 8 studē doktorantūrā un 11 ir pabeiguši doktorantūras teorētisko kursu un gatavojas disertācijas aizstāvēšanai. Kā vieslektori tiek pieaicināti mācībspēki no ASV (lekt. Mārgers Grīns), no Latvijas Universitātes (prof. I. Žogla), RPIVA (as.prof. E. Volāne, lekt. I. Briška, lekt. D. Kalēja-Gasparoviča) Latvijas Dabas muzeja (lekt. Nikolajs

Savenkovs), Izglītības iniciatīvu centra (as. S. Kraukle), ministrijām (lekt.. I. Rakēviča, lekt. S. Rieksta, Riekstiņa, I. Pikse) u.c.

Mācībspēku slodzes lielums vidēji ir 700 - 1000 stundas gadā.

Vieslektori ir vadījuši vairāku dienu seminārus par aktuāliem jautājumiem:

- Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde, DU Tālākizglītības kursi “Spēļu tehnoloģijas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu intelektuālo un radošo spēju attīstībā”, vada vieslektors Vjačeslavs Voskobičs (Krievija) - 2002. g. 25.-28. aprīlis
- “Latviešu tautiskais mantojums”, vada Mārgers Grīns (ASV) – 2002.g. 14.-18.oktobris.
- ASV Montessori asociācija - seminārs “Ievads Marijas Montessori izglītībā” (vada Filips Snovs Gengs un Mārša Snova Morgana no Austrālijas) – 2002. 27.-28. septembrī.
- “Projekts WET un bioloģija pudelē” – vada Ziemeļkarolīnas universitātes prof. Dr.Carol Fontino un asoc.prof. Dr.Helen Gerretson, 2003.gada 18.-20.jūnijā
- vides izglītība - Studiju kursu organizēšana Daugavpilī – Zviedrijas Vēstniecības un Zviedru Institūta finansiāls atbalsts kursa “Vides izglītība” organizēšanai 2001., 2002. gadā. (pasniedzēji S. Svanbergs, Keep Sweden, Zviedrija), u.c.

7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (pielikumā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns).

Ievērojot Augstskolu likuma 34.2. panta prasības, Docenta, lektora vai asistenta amata pretendenta atbilstību amatam, izskata Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes dome. Katru gadu tiek sastādīts individuālais plāns, gada beigās nodotas zinātniskās atskaites, kuras apstiprina katedras sēdēs.

Projektu ietvaros notiek regulāri semināri – angļu valodas prasmju attīstīšanai – literatūras studijas, kolokviji. Doktorantūras programmas ietvaros tiek realizēti semināri konkrēto problēmjaudājumu risināšanai;

Regulāri notiek izglītojoši, informatīvi semināri darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai – projektu informācija, piemēram, mācību metodes un stili – seminārs sadarbībā ar Liepājas Pedagoģisko akadēmiju, Amerikas pieredzes izvērtēšanas seminārs; projekta UNITWIN/ UNESCO ietvaros – kvalitatīvās pētījumu metodes, zinātnisko rakstu sagatavošanas pamatprincipi.

7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā.

Lielākā daļa programmās strādājošo ir pamatdarbā strādājošie (no piecdesmit pieciem pasniedzējiem tikai 4 strādā papilddarbā).

7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti.

- Personāla zinātniskā izaugsme- risinājumi- starptautiskās konferences Cilvēks. Krāsa. Daba. Mūzika organizēšana Daugavpilī,
- informācijas sistēmas uzlabošana,
- nodibināts fakultātes žurnāls “Journal for Teacher Education and Training” ar starptautisku redaklējumu.;
- 2003.g. 11.-14.maijā notikusi pirmā starptautiskā JTET (Journal of Teacher Education and Training) konference “Sustainable Development. Culture. Education.”, kas veicinājusi sadarbības iespējas ar citām universitātēm Eiropā.
- Personāla kvalifikācijas paaugstināšana, studijas doktorantūrā – šobrīd DU studē 7 studenti, 11 gatavojas darbu aizstāvēšanai, vismaz 3 darbinieki gatavojas iestāties doktorantūrā; finansējumam - universitātes atbalsts, fakultātes līdzekļi doktorantu – darbinieku studiju apmaksai;
- Svešvalodu apguve – iknedēļas diskusijas – semināri, literatūras studijas;
- Profesionālā izaugsme - atbalsts dalībai semināros, konferencēs, sadarbības projektos (skatīt 2. pielikumu).

8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums.

8.1. Studiju programmas finansēšana.

Studijas tiek organizētas par valsts budžeta līdzekļiem un līdzekļiem, kurus iemaksā paši studējošie vai citas juridiskas un fiziskas personas. Tiek piesaistīts finansējums dažādu atsevišķu pētniecisku un izglītības projektu realizēšanai no dažādiem ārzemju fondiem: Sorosa fonds Latvija, Zviedrijas vēstniecība u.c. (skatīt iepriekš).

8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaits, lielums un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Studiju programma tiek realizēta 14 labiekārtotos un tehniski nodrošinātos kabinetos: dabas klase, sākumskolas, pirmsskolas metodiku kabinets, pedagogijas kabinets, psiholoģijas kabineti, ģeogrāfijas kabineti, datorklase (9 datori, internet pieslēgums, printeris, skaneris), 2 gleznotavas, zīmētava, vizuālās mākslas kabinets, 2 mūzikas kabineti, mākslas darbnīca, izstāžu zāle, diskusiju telpa. Prakses notiek mācību bāzē "Ilgas", vispārīzglītojošajās skolās.

Studentu un mācībspēku rīcībā ir vairāk kā 20 datori, iespēja izmantot lāzer un krāsu printerus, kopētājus, skanerus, kodoskopus, videoprojektoru, videoiekārtas, mikroskopus pētnieciskajiem darbiem, mūzikas instrumentu un sporta inventāra bāze, mācību un metodiskā literatūra kabinetos. Studentiem nodarbības notiek arī citu fakultāšu labiekārtotos un tehniski nodrošinātos specializētajos kabinetos (piemēram, ģeogrāfija, sports u.c.). Tehniskais nodrošinājums tiek izmantots mācību procesa optimālai nodrošināšanai un efektīvizēšanai.

Šobrīd nepārtraukti notiek programmas attīstība, tiek strādāts pie materiālās bāzes uzlabošanas, tehniskā nodrošinājuma. Nākotnē palielinot KP praksei, problēmjaudātājums, kur meklēt finansējumu apmaksai.

8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Studentiem un mācībspēkiem ir iespēja izmantot DU Bibliotēkas lasītavas un specializētās nodaļas ar kopējo speciālās mācību, metodiskās un zinātniskās literatūras skaitu virs 70 tūkstošiem vienību. Uzstādīta datorizēta sistēma. Bibliotēka pieslēgta sistēmai ALISE. Pateicoties dažādiem sadarbības projektiem, aktivitātēm, regulāri tiek papildināta katedrās esošās bibliotēkas. Tajā pieejami avoti, kas palīdz īstenot studiju programmas mērķi un uzdevumus.

Studentiem un mācībspēkiem pieejams INTERNET un e-mail tīkls, piedāvāts laiks patstāvīgam darbam. Savu profesionalitāti studenti var paaugstināt darbojoties Studentu padomē, dažādās sabiedriskajās organizācijās: Latgales Pētniecības Institutā, Dabas izpētes un vides izglītības centrs, Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs, Veselības veicināšanas centrs, jauniešu klubs "Par to", AISEC u.c., piedaloties projektu sagatavošanā un realizēšanā, darbojoties ar sabiedrību,

organizējot akcijas, seminārus u.c. pasākumus, nometnes, rakstot projektu pieteikumus utt.

9. Ārējie sakari.

9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā.

- Izveidojusies laba sadarbība vietējā, reģionālā, nacionālā līmenī, tiek strādāts pie prakses vietu datu bāzes izveides.
- Studiju programmas nodrošināšanai, mācību programmu izstrādei - izveidojusies labi kontakti ar Izglītības un zinātnes ministriju, ISEC, Izglītības iniciatīvu centru.

9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs.

Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām:

Projektu ietvaros, veicinot savstarpējo sadarbību, tiek veidots un attīstīts sadarbības tīkls:

- Ar Latvijas pedagoģiskajām augstskolām, piemēram, Liepājas Pedagoģisko akadēmiju, RPIVA, RA, LU – konferences, pieredzes apmaiņas semināri utt.
- garīguma principa pētīšana, studiju programmas - Fordham universitāte ASV, Ņujorkā;
- konferenču rīkošana, pieredzes apmaiņa - Nordik plus – Helsinku universitāte;
- partneriem UNESCO/ UNITWIN projektā (Edinburgas universitāte (UK), Grahomstownas universitāti (DAR) u.c.).

sadarbība 2002. / 2003. gadā

- 2001. g. – 2006. g. darbs starptautiskajā projektā, kas piesaistīts pie UNITWIN/UNESCO un Jorkas universitātes “Reorienting Teacher Education to Address Sustainability” demonstrējošā projekta uzdevumu realizēšanā. Sadarbība ar Argentīnu, Austrāliju, Barbadosu, Brazīliju, Kanādu, Ķīnu, Čehiju, Vāciju, Ungāriju, Indiju, Jamaiku, Koreju, Jaunzēlandi, Krieviju, Dienvidāfriku, Spāniju, Angliju, ASV, Vjetnamu, Zambiju, Taizemi, Meksiku, Nikaragvu.

9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm).

Vieslektori: Margērs Grīns – ASV (skatīt iepriekš).

9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm).

Studenti piedalījušies starptautisko projektu realizēšanā, pieredzes apmaiņā:

- 3 studentes - Piedalīšanās ERASMUS projektā “Environmental Awareness in Primary Education 21”, Nīderlande, Leidene;
- 2 studentes - V LISTEN konference “Cultures at School” - Skolotāju un izglītības loma multinacionālā sabiedrībā - Somija, Helsinki, 7. –11.08.2002.

9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm).

2 studentes - Lietuva.

Priekšlikums: nomainīt nelikumīgo “sākumskolas” ar likumīgo “pamatskolas”. Studiju programma piedāvā profesionālo izglītību darbam 1.-4. klasēs un divos priekšmetos 5.-6. klasēs (pēc izvēles).

2003. gada 30. septembris

Studiju programmas direktore
prof., Dr.ped. Elfrīda Krastiņa